

Ny skolorganisation år 2021

Tid- och genomförandeplan

Björn Sundberg

Maj 2017

Dnr Bun 2017/52

Innehåll

SAMMANFATTNING	2
1. BAKGRUND	3
2. SYFTE.....	4
3. METOD.....	4
4. GENOMFÖRANDE	4
4.1. Kallhäll/Stäket	4
4.1.1. Sammanfattning.....	4
4.1.2. Anpassningar till den nya skolorganisationen.....	5
4.2. Jakobsberg	5
4.2.1. Sammanfattning Jakobsberg.....	5
4.2.2. Anpassningar till den nya skolorganisationen.....	6
4.3. Viksjö	7
4.3.1. Sammanfattning Viksjö.....	7
4.3.2. Anpassningar till den nya skolorganisationen.....	8
4.4. Barkarby/Skälby	8
4.4.1. Sammanfattning Barkarby/Skälby	8
4.4.2. Anpassningar till den nya skolorganisationen.....	9
5. ELEVKONSEKVENSANALYS	10
6. ANALYS AV FÖRÄNDRAD SKOLORGANISATION	11
7. RISKER OCH KONSEKVENSER	12
8. EKONOMISKA ASPKETER.....	13
9. SLUTSATSER OCH FÖRSLAG	14
BILAGOR	14

SAMMANFATTNING

Denna utredning syftar till att ge förslag på en lämplig tid- och genomförandeplan samt redogöra för uppskattade kostnader för en förändrad skolorganisation i Järfälla kommun. Idag är skolorganisationen uppdelad i årskurs F-5 och årskurs 6-9. Den nya skolorganisationen ska vara uppdelad enligt läroplanen och då i årskurserna F-6 och 7-9 så att stadierna årskurs F-3, 4-6 och 7-9 blir sammanhållna. Prognosen från år 2016 har använts som underlag och möten med rektorer har genomförts för att ta fram ett förslag till genomförande för att kunna förändra skolorganisationen.

För att den nya skolorganisationen ska kunna genomföras behöver enligt 2016 års prognos elever motsvarande 14 klasser flyttas år 2021. I Kallhäll/Stäket behöver elever motsvarande sex klasser flyttas från Kolaräng- och Ulvsättraskolan till Källtorpskolan som blir en årskurs 4-9:skola. I Jakobsberg behöver också elever motsvarande sex klasser flyttas, alla blivande årskurs 6 elever från Berghem-, Vattmyra- och Aspännaskolan till Kvarnskolan. I Barkarby/Skälby behöver alla årskurs 6 elever på Herrestaskolan flyttas till den nya planerade skolan i Barkarbystaden. Alla dessa klasser behöver flyttas för att skolorna ska kunna hantera den nya organisationen kapacitetsmässigt. Att flytta elever kan skapa en oro bland elever och föräldrar. Information och kommunikation är därför viktig för att skapa en förståelse om varför en förändring av skolorganisationen görs.

Källtorp- och Fjällensskolan behöver anpassningar göras för att klara av att möta den nya skolorganisationen. Kostnaden för detta uppgår till 17,5 mnkr i investeringskostnader. Utöver denna kostnad har kostnaderna för eventuella omställningskostnader för personal uppskattats till cirka 11 mnkr.

År 2019 behöver tid- och genomförandeplanen ses över igen utifrån eventuella nya förutsättningar och den nya prognosen från år 2019. Detta för att tid- och genomförandeplanen eventuellt behöver justeras.

1. BAKGRUND

Höstterminen 2009 implementerades en ny skolorganisation i Järfälla. Skolor som tidigare haft årskurserna F-6 respektive 7-9 blev F-5-skolor respektive 6-9-skolor. Lokalfrågan var överordnad då beslutet om en ny skolorganisation skulle fattas och genom den nya indelningen av årskurser lyckades barn- och ungdomsnämnden senarelägga och minska behovet av nyinvesteringar.

År 2013 gjordes en utvärdering¹ av den nuvarande skolorganisationen och brister kunde konstateras. Att skolorganisationen inte följer uppbyggnaden i *Läroplan för grundskolan, förskoleklass och fritidshemmet 2011* (benämns fortsatt som läroplanen) uppfattades som problematiskt och ansågs försvåra det pedagogiska uppdraget. Kursplanerna är konstruerade utifrån ämnets långsiktiga mål och centrala innehåll och beskriver vad som krävs av eleverna för att uppnå godtagbara kunskaper i årskurs 3 och för olika betyg i årskurs 6 och 9. Utifrån detta beskrevs organisationsmodellen vara ”ologisk”.

Med utgångspunkt i det som belystes i den tidigare utvärderingen gavs barn- och ungdomsförvaltningen ett uppdrag om att åter se över skolorganisationen samt ta fram förslag på hur en passande skolorganisation bör se ut i Järfälla. Uppdraget föranledde till en utredning² som genomfördes under 2016. Utredningen kunde konstatera att framförallt den pedagogiska personalen föredrar en traditionell stadiindelning. Det främsta argumentet som lyftes fram var att modellen för skolorganisationen bör följa läroplanens uppbyggnad, vilket ansågs underlätta det pedagogiska uppdraget på flera plan. Elever och föräldrar hade mer delade åsikter, men lyfte fördelar med ett år extra på mellanstadiet utifrån trygghetsperspektivet och då det ansågs gynna elever som är senare i sin mognadsprocess.

I utredningen fördes ett resonemang om att vinsterna med en omorganisation bör vägas emot kostnader och de utmaningar en övergång för med sig. Det angavs inte finnas ett helt smärtfritt sätt att genomföra omorganisationen på, i synnerhet inte under den expansiva fas Järfälla befinner sig i. I utredningen beskrevs tre olika scenarier för hur en övergång skulle kunna ske och vad det skulle kosta. Scenarierna hade olika tidsramar för när en ny skolorganisation kan vara implementerad: år 2019, 2021 och 2024.

Utifrån utredningen beslutade barn- och ungdomsnämnden i november 2016 att ändra skolorganisationen till stadierna årskurs F-3, 4-6 och 7-9 och att den nya organisationen ska vara på plats 2021. Det innebär att dagens skolor med årskurserna F-5 ska bli F-6 och skolorna med årskurserna 6-9 ska bli 7-9 från och med år 2021.

¹ Uppföljning av en förändrad skolorganisation i Järfälla, Dnr Bun 2013/216

² Översyn av skolorganisationen i Järfälla kommun, Dnr Bun 2016/224

2. SYFTE

Syftet med denna rapport är att ta fram en genomförande plan med tider och kostnader för att genomföra en förändrad skolorganisation som ska vara klar till hösten år 2021.

3. METOD

I utredningen har flera metoder använts. Analys av data har gjorts för kommande behov av platser, utfall av skolvalet 2017 och påverkan av den kommande expansionen. Befolkningsprognosen från år 2016 har använts som underlag. Möten med rektorer har genomförts för att ta del av deras synpunkter för att kunna genomföra detta på ett så bra sätt som möjligt. För att genomföra ombyggnation av Källtorp- och Fjällensskolan har projektledare och arkitekt varit behjälpliga för att räkna fram kostnader för de åtgärder som behövs för att anpassa skolorna till den nya organisationen.

4. GENOMFÖRANDE

För att kunna genomföra en förändrad skolorganisation som ska vara klar 2021 behöver vissa åtgärder göras. Detta för att kapaciteten i skolorna ska motsvara behovet av skolplatser i kommunen gällande för respektive årskurs samt att den totala kapaciteten per skola inte ska överskridas.

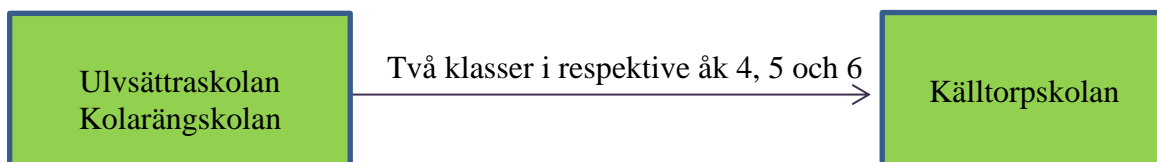
En av förutsättningarna för genomförande av omorganisationen handlar om att kommunalsprincipen som barn- och ungdomsnämnden tidigare beslutat om fortsatt ska gälla vid skolval till förskoleklass, vilket innebär att alla elever ska få plats i den kommunal där de är boende. För årskurs 7-9 ska eleverna få plats på en skola i kommunen. En annan förutsättning är att alla skolor ska ha samma kapacitet efter genomförandet som innan.

Nedan beskrivs lösningar och förslag per kommunal som är överenskomna med rektorerna och barn- och ungdomsförvaltningens ledningsgrupp. Bland annat nämns att *elever motsvarande ett antal klasser* ska flyttas. I realiteten innebär detta att berörda elever kan befinna sig i olika klasser på olika skolor, men att antalet elever i sig motsvarar ett visst antal klasser som tillkommer en specifik skola.

4.1. Kallhäll/Stäket

4.1.1. Sammanfattning

Källtorpskolan blir en årskurs 4-9:skola och anpassningen kostar 7,5 mnkr. År 2021 flyttas elever motsvarande fyra klasser från Kolarängskolan och elever motsvarande två klasser från Ulvsättraskolan till Källtorpskolan för att kommundelen ska klara av att byta skolorganisation år 2021.

4.1.2. Anpassningar till den nya skolorganisationen

Idag finns det i Kallhäll/Stäket fyra skolor men det är bara tre som berörs av den förändrade skolorganisationen.

Skola	Årskurser nuvarande skolorganisation	Årskurser ny skolorganisation	Kapacitet
Iljansbodaskolan	F-3	F-3	135
Kolarängskolan	F-5	F-6	400
Ulvsättraskolan	F-5	F-6	550
Källtorpskolan	6-9	4-9	500

Källtorpskolan går från att idag vara en årskurs 6-9:skola till att vara en årskurs 4-9:skola med tre paralleller i varje årskurs. Detta ökar kapaciteten för årskurs F-6 i kommundelen. Skolan behöver anpassas för att kunna ta emot eleverna årskurs 4-5. Dels genom att anpassa utemiljön, entréer, kapphyllor men också genom att utöka fritidsklubben. Dessa anpassningar kostar 7,5 mnkr.

För att Kolaräng- och Ulvsättraskolan ska kunna ändra sin organisation till årskurs F-6 år 2021 behöver elever flyttas till Källtorpskolan. År 2021 har Kolarängskolan elever motsvarande tre klasser för mycket och Ulvsättraskolan elever motsvarande en klass för mycket gentemot deras nuvarande kapacitet. Samtidigt blir lokaler lediga i Källtorpskolan då de minskar sin årskurs 6-9 del för att kunna ta emot även årskurs 4-5. Men för att skapa ett tryggt och ekonomiskt möjligt mellanstadium på Källtorpskolan är förslaget att Kolarängskolan flyttar elever motsvarande fyra klasser och Ulvsättraskolan elever motsvarande två klasser till Källtorpskolan. Detta ger då två paralleller i årskurs 4-6 på Källtorpskolan.

Elever motsvarande antal klasser som behöver förflyttas till Källtorpskolan inför höstterminen år 2021

Skola	Årskurs 4	Årskurs 5	Årskurs 6
Kolarängskolan	1	1	2
Ulvsättraskolan	1	1	0

Vilka elever som förflyttas behöver snarast utredas vidare.

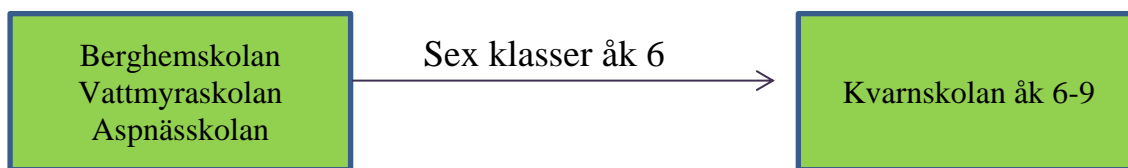
Från år 2022 behöver årskurs 4 fyllas på med elever från Iljansboda-, Kolaräng- och Ulvsättraskolan. Hur detta ska ske behöver utredas vidare.

4.2. Jakobsberg

4.2.1. Sammanfattning Jakobsberg

Olovslundskolan blir en årskurs F-6:skola 2021 medan övriga kommunala F-5:skolor blir det år 2022. Kvarnskolans blir årskurs 7-9:skola från och med år 2022. Växthusets lokaler behöver utredas för att se om de också kan få plats för årskurs 6 i sina lokaler.

För att klara av att ändra organisationen behöver den nya planerade skolan på Söderhöjden vara på plats år 2020 enligt plan.

4.2.2. Anpassningar till den nya skolorganisationen

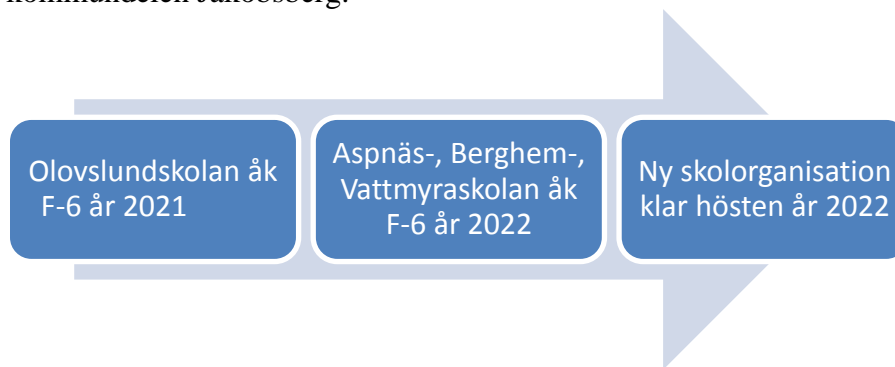
I Jakobsberg finns det idag tio skolor varav tre drivs i fristående regi.

Skola	Årskurser nuvarande skolorganisation	Årskurser ny skolorganisation	Kapacitet
Aspnässkolan	F-5	F-6	300
Berghemsskolan	F-5	F-6	300
Vattmyraskolan	F-5	F-6	310
Olovslundskolan	F-5	F-6	600 (2018)
Växthuset	F-5	F-5 (F-6)	120
Nybergsskolan	F-3	F-3	100
Tallbohovskolan	F-9	F-9	550
Kvarnskolan	6-9	7-9	480
Vittraskolan	F-9	F-9	436
Engelska skolan	5-9	5-9	500

Förändringen i Jakobsberg innebär att alla kommunala F-5 skolor förutom Olovslundskolan blir årskurs F-6:skolor år 2022. Olovslundskolan kan behålla årskurs 6 redan år 2021. Växthuset önskar också bli en årskurs F-6:skola men där behöver lokalernas förutsättningar ses över och möjligheterna att kunna öka kapaciteten med en årskurs då skolan idag har en parallell per årskurs.

Kvarnskolan blir en årskurs 7-9:skola först år 2022. Skolan behöver ta alla blivande elever i årskurs 6 från Aspnäs-, Berghem- och Vattmyraskolan år 2021. Då F-5:skolorna behåller eleverna i årskurs 6 år 2022, kommer Kvarnskolan inte ta emot några elever i årskurs 6 det året. Detta medför att Kvarnskolan kommer att ha tomma lokaler motsvarande en årskurs år 2022.

Nedan figur visar vilket år som nuvarande årskurs F-5:skolor blir årskurs F-6:skolor i kommundelen Jakobsberg.

I planeringen för kommundelen Jakobsberg och för att klara av kommundelsprincipen för årskurs F-6 finns det med en ny F-6 skola på Söderhöjden som ska enligt plan vara klar 2020. Utöver det behöver Jakobsberg en ny F-6 skola 2022 enligt prognosen. För att övergången till ny skolorganisation ska kunna genomföras krävs att dessa skolor kommer och är klara i tid.

Antal klasser som behöver förflyttas till Kvarnkolan inför höstterminen år 2021

Skola	Årskurs 4	Årskurs 5	Årskurs 6
Aspnässkolan	0	0	2
Berghemskolan	0	0	2
Vattmyraskolan	0	0	2

År 2022 kommer Berghem-, Aspnäs- och Vattmyraskolan ha en klass för mycket. De löser det genom att använda matteverkstad, dramasal och fritidslokaler som klassrum. År 2023 kommer enbart Aspnässkolan ha en klass för mycket men det löser de inom sin egen enhet.

Från och med år 2022 klarar alla skolor den nya organisationen förutsatt att den planerade skolan år 2020 och den planerade skolan 2022 är på plats.

4.3. Viksjö

4.3.1. Sammanfattning Viksjö

Fjällensskolan förändrar sin inre organisation till fler paralleller på årskurs F-6 och färre på årskurs 7-9 gentemot hur det ser ut idag. Lokalerna behöver då anpassas till en kostnad på 10 mnkr. Alla årskurs F-5 skolor kan behålla årskurs 6 från 2021 och Viksjöskolan blir en årskurs 7-9 skola från och med år 2021.

4.3.2. Anpassningar till den nya skolorganisationen

Idag finns det sex skolor i Viksjö kommunal.

Skola	Årskurser nuvarande skolorganisation	Årskurser ny skolorganisation	Kapacitet
Högbyskolan	F-3	F-3	125
Fastebolskolan	F-5	F-6	350
Lundskolan	F-5	F-6	420 (370)
Sandviksskolan	F-5	F-6	275 (225)
Fjällensskolan	F-9	F-9	780
Viksjöskolan	6-9	7-9	700

På Lundskolan och Sandviksskolan finns paviljonger som kapacitetsförstärkande åtgärder. Lundskolan har en kapacitet på 420 elever med paviljongen och 370 elever utan paviljongen och Sandviksskolan har med paviljongen en kapacitet på 275 elever och utan paviljongen en kapacitet på 225 elever. Både paviljongen på Lundskolan och Sandviksskolan har tillfälligt bygglov till år 2019. För båda paviljonger finns det inlämnade bygglovansökningar om förlängning till år 2024 men inget svar har ännu inkommit från bygglovsenheten.

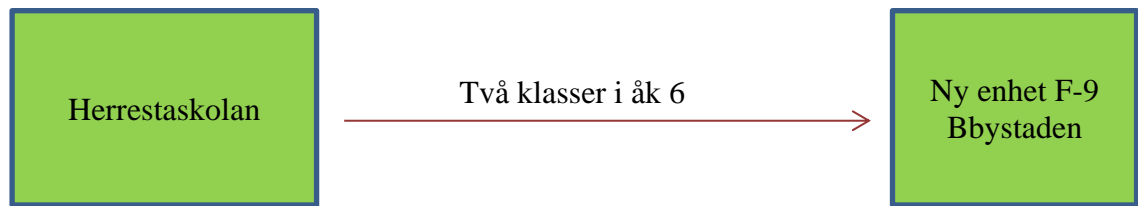
Förändringen i Viksjö är att alla F-5:skolor blir årskurs F-6:skolor och Viksjöskolan blir en årskurs 7-9:skola år 2021. Fjällensskolan behåller årskurserna F-9 men årskurs F-6 blir tre paralleller och årskurs 7-9 blir två till tre paralleller vilket ändrar indelningen från idag som är två till tre paralleller på årskurs F-5 och fyra paralleller på årskurs 6-9. Detta medför att skolan måste anpassas då det blir fler yngre elever på skolan som kräver exempelvis fritidslokaler. Kostnaden för detta uppskattas till 10 mkr.

Om Sandviksskolan och Lundskolan får behålla sina paviljonger till år 2024 klarar alla årskurs F-5:skolor att ta emot årskurs 6 från och med 2021. Om inte förlängt bygglov beviljas kommer Lund-, Sandvik- och Fastebolskolan att ha en klass var för mycket. Lund- och Fastebolskolan kan lösa detta genom att ta fritidshemlokaler till klassrum medan Sandviksskolan gör likadant eller kan använda en del av förskolan till klassrum. Det är inte en optimal lösning men är möjlig under ett år för att möjliggöra en ny skolorganisation år 2021. Viksjöskolan som blir en årskurs 7-9:skola kommer inte att ta emot elever i årskurs 6 år 2021. Detta kommer ge tomma lokaler motsvarande en årskurs. Målet är att försöka ta emot lite fler elever åren innan för att tappet ska bli så litet som möjligt.

4.4. Barkarby/Skälby

4.4.1. Sammanfattning Barkarby/Skälby

Barkarby-, Skälby- och Neptuniskolan blir årskurs F-6:skolor 2021 medan Herrestaskolan blir F-6:skola år 2022. Björkebyskolan blir årskurs 7-9:skola från och med år 2021. För att klara av att ändra skolorganisationen behöver de nya planerade skolorna i Barkarby/Skälby vara på plats år 2020, 2021 och 2022 enligt plan.

4.4.2. Anpassningar till den nya skolorganisationen

I Barkarby/Skälby finns det idag fem skolor varav fyra stycken är årskurs F-5 och en är årskurs 6-9.

Skola	Årskurser nuvarande skolorganisation	Årskurser ny skolorganisation	Kapacitet
Neptuniskolan	F-5	F-6	300
Skälbyskolan	F-5	F-6	500
Barkarbyskolan	F-5	F-6	400
Herrestaskolan	F-5	F-6	300
Björkebyskolan	6-9	7-9	550

År 2021 då årskurs F-5:skolorna ska bli årskurs F-6:skolor, klarar Neptuni-, Skälby- och Barkarbyskolan att behålla årskurs 6. Skälbyskolan kommer att förändra sin organisation för att på så sätt frigöra klassrum men även använda andra lokaler för att klara av att behålla de tre klasser som de beräknas ha för många år 2021. Herrestaskolan kommer dock inte att kunna behålla årskurs 6 om kapacitetsbehovet gentemot förskoleklass ska tillgodoses. Herrestaskolans årskurs 6 som då beräknas bestå av två klasser behöver därför flyttas till den nya skolan i Barkarbystaden som enligt plan ska vara på plats 2020. Björkebyskolan tar inte emot årskurs 6 år 2021, vilket ger tomma lokaler motsvarande en årskurs.

Antal klasser som behöver förflyttas till nya skolan i Barkarbystaden inför höstterminen år 2021

Skola	Årskurs 4	Årskurs 5	Årskurs 6
Herrestaskolan	0	0	2

Nedan figur visar vilket år som nuvarande årskurs F-5:skolor blir årskurs F-6:skolor i kommundelen Barkarby/Skälby.

År 2022 har Skälbyskolan en klass för mycket som de löser inom befintliga lokaler genom att använda fritidslokaler. Alla nuvarande årskurs F-5:skolor kommer att från år 2022 vara årskurs F-6:skolor.

Enligt kapacitetsplanen behövs det en ny skola i Barkarbystaden för årskurs F-9 år 2020 och en ny skola i Barkarbyområdet för årskurs F-6 år 2021. Ytterligare en F-6:skola behövs år 2022 i Barkarbystaden och dessa är nödvändiga för att kunna genomföra en förändrad skolorganisation.

5. ELEVKONSEKVENSANALYS

I översynen av skolorganisation i Järfälla kommun³ har fokusgrupper använts och bland annat en med elever. Nedan är deras reflektioner kring en eventuell förändring av skolorganisationen.

Elevernas argumentation gick i något olika riktningar även om en majoritet kan sägas vara mer positiv till nuvarande skolorganisationsmodell, F-5 och 6-9. Av de som förespråkade nuvarande modell återkom både argument som handlade om utmaningar och pedagogik. En elev framhöll att det var viktigt med nya utmaningar efter årskurs 5 för att behålla motivationen. Det ansågs dessutom bättre att börja en ny skola i årskurs 6 då detta gav eleverna ytterligare ett år att lära känna lärarna i högstadiet. En annan elev framhöll att det kunde vara bättre att börja högstadiet i årskurs 6 ur ett lärandeperspektiv – det finns större resurser i form av specialanpassade salar och bättre läromedel. Ytterligare en elev menade att en tidigare övergång sporrade till en högre prestation.

Av de elever som föredrog en mer traditionell organisationsmodell utgick argumenten från trygghetsperspektivet. Att börja i årskurs 6 kan kännas ”pirrigt”, särskilt då eleverna i årskurs 9 upplevs stora och ibland skrämmande. En elev tyckte att det hade varit skönt att gå ett år till på mellanstadiet där andra elever och lärare är bekanta. Tryggheten på en mellanstadieskola medför att eleverna kan känna mindre press och kan prestera bättre, ansåg en elev. En annan elev ansåg att det finns en risk att elever

³ Översyn av skolorganisationen i Järfälla kommun, Dnr Bun 2016/224

i årskurs 6 kan uppleva grupptryck och ta efter dåligt beteende från äldre elever, till exempel rökning. Som ett motargument framfördes att det också finns goda förebilder på 6-9-skolor, förebilder som de yngre eleverna kan lära sig av.

I detta förslag behöver som mest, elever motsvarande 14 klasser flyttas från sin nuvarande skola till en annan skola. Ett antagande är att flera av eleverna kommer se detta som något negativt då de inte får gå kvar i sin skola som planerat. För vissa elever kan det vara positivt att byta skola, troligtvis en del av de elever som istället för att gå i årskurs 6 i sin nuvarande skola får gå årskurs 6 i en skola som har upp till årskurs 9. Hur detta kan påverka elevernas studieresultat är svårt att anta men en risk finns att deras studieresultat kan bli sämre om det ofrivilligt behöver byta skola. På längre sikt ska den nya skolorganisationen möjliggöra för bättre resultat gentemot nuvarande skolorganisation.

6. ANALYS AV FÖRÄNDRAD SKOLORGANISATION

För att förändra skolorganisation till hösten år 2021 behöver enligt detta förslag som mest elever motsvarande 14 klasser att flyttas till en annan skola för att kunna genomföra förändringen på ett ekonomiskt och kapacitetsmässigt effektivt sätt men även för att skapa trygghet för barnen som byter skola. Detta förslag grundar sig på år 2016 års prognos vilken kan ändras utifrån om konjunkturen svänger, att det byggs fler eller färre bostäder än planerat eller att förutspådd ålder på de människor som flyttar in förändras. 2017 års prognos som inte är genomarbetad, visar på en lägre prognos framåt gentemot 2016 års prognos som ligger till grund för detta förslag. Prognoserna har tidigare både visat på en ökad men även en minskad prognos mellan åren.

Viksjö kommun del löser sina behov med en förändrad skolorganisation genom att Fjällensskolan utökar sin årskurs F-6 organisation och minskar sin årskurs 7-9 organisation. Detta innebär att alla elever som går i årskurs 6 i Fjällensskolan inte kommer att kunna fortsätta vidare i årskurs 7 i Fjällensskolan. Men eleverna kommer erbjudas plats på andra skolor i kommunen och inom kommundelen finns i Viksjöskolan. Genom förändringen på Fjällensskolan kan övriga skolor ta emot årskurs 6 från och med år 2021. Viss överbeläggning kommer dock vara nödvändig, men det löser skolorna inom befintliga lokaler. Om förlängt tillfällig bygglov ges för paviljongerna vid Sandviksskolan och Lundsskolan underlättar det förändringen av skolorganisationen i Viksjö kommun del.

I Kallhäll/Stäket behöver Källtorpskolan ändra sin organisation från årskurs 6-9 till årskurs 4-9. Detta kan skapa en oro bland lärarna eftersom de flesta har behörighet för högstadiet och gymnasiet och inte för årskurs 4-5. Alltså behöver ett antal av dagens lärare ersättas av lärare med behörighet för årskurs 4-5 till år 2021. Detta kan leda till svårigheter att rekrytera personal men även en risk att lärare slutar. År 2021 behöver elever motsvarande sex klasser flyttas till Källtorpskolan från Kolaräng- och Ulvsättraskolan vilket kan skapa en oro bland elever och föräldrar. Det är viktigt att informationen och kommunikationen kring detta sköts på bästa sätt både från centralt men även lokalt håll genom skolorna. Exakt vilka elever som ska flyttas behöver snarast utredas vidare.

För kommundelen Jakobsberg blir den nya skolorganisationen helt genomförd år 2022. År 2021 behöver årskurs 6 flyttas från Aspnäs-, Vattmyra- och Berghemskolan till Kvarnskolan, vilket innebär att enbart Olovslundskolan av de kommunala enheterna blir en F-6 skola år 2021. Detta innebär också att Kvarnskolan blir en ren årskurs 7-9 skola först år 2022. Det är viktigt att informationen och kommunikationen kring detta sköts på bästa sätt både från centralt men även lokalt håll genom skolorna.

När skolorganisationen är genomförd kommer Berghem-, Vattmyra- och Aspnäskolan vara skolor med två paralleller förutom i två årskurser som blir en parallell. Detta ger ingen optimal organisation men det har fungerat för andra skolor i kommunen och bör även fungera tillfredsställande i dessa skolor.

Den mest svårplanerade kommundelen är Barkarby/Skälby. De nya planerade skolorna måste komma som planerat för att den nya skolorganisationen ska kunna genomföras enligt plan. Det bör dock betonas att vid förseningar av de nya skolorna kommer tillfälliga lösningar behövas även om nuvarande skolorganisation blir kvar. Men behovet blir större vid en övergång till den nya skolorganisationen.

År 2021 behöver Herrestaskolan flytta alla sina klasser i årskurs 6 till den nya skolan i Barkarbystaden. Det är viktigt att informationen och kommunikationen kring detta sköts på bästa sätt både från centralt men även lokalt håll genom skolorna så att elever och föräldrar är medvetna om varför detta behöver genomföras.

7. RISKER OCH KONSEKVENSER

Det finns ett antal risker som försvåra och/eller försena en förändring av skolorganisation. Siffror nedan anges utifrån en skala 1-5.

Risker	Konsekvens	Trolighet	Påverkan
Prognosavvikelse	Åk 6 kan inte flyttas till F-5 skolorna och att moduler kan behövas för att lösa kapaciteten	2	4
Försenade skolor	Åk 6 kan inte flyttas till F-5 skolorna och att moduler kan behövas för att lösa kapaciteten	4	5
Oroliga lärare	Lärare som slutar och svårt att rekrytera nya	3	2
Oförutsedda kostnader	Skolornas ekonomi blir lidande	4	2
Elever byter skolor	Finns risk att vissa klasser kan bli små	3	1

Den största risken och den mest troliga är att de kommande skolorna blir försenade vilket påverkar kapaciteten och möjligheten att få plats med alla elever enligt kommunalprincipen för elever som i årskurs F-6. Störst risk är det i Barkarby/Skälby där det ska byggas flera skolor, men även i Jakobsberg där det ska byggas två skolor. Oavsett skolorganisation behövs skolorna för att kapaciteten ska klara av det kom-

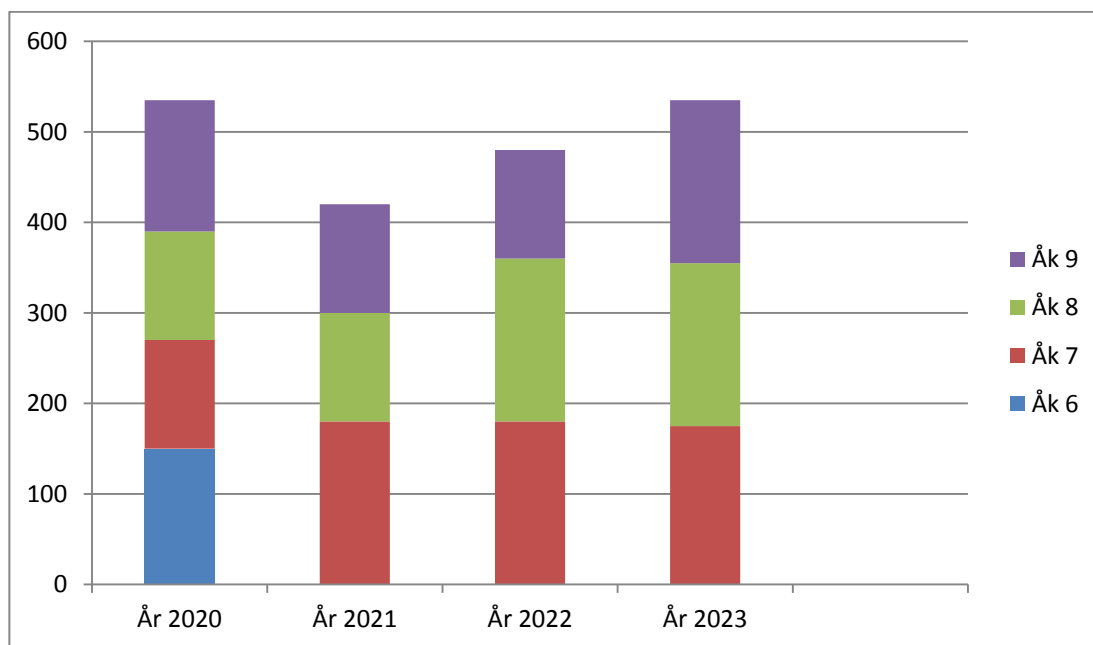
mande behovet. Att prognosavvikelsen ska bli så stor att det påverkar en förändring av skolorganisationen är mindre trolig men får en stor påverkan.

Övriga risker har en liten påverkan som kan försena en förändrad skolorganisation. Dock kan det bli svårare under själva omorganiseringen och framförallt för de skolor som går från att omfatta årskurs 6-9 till att omfatta årskurs 7-9 eftersom de under ett år har klasser motsvarande en årskurs färre. Detta gör att det kan bli oro bland lärare men även att skolans ekonomi påverkas negativt.

8. EKONOMISKA ASPKETER

Björkeby skolan och Viksjö skolan kommer år 2021 och Kvarns skolan år 2022 inte ta emot elever i årskurs 6. Detta innebär att det finns en risk att skolorna kommer att ha för många lärare gentemot antalet elever, samtidigt som antalet elever kommer att öka redan året efter och då behövs lärarna igen. I och med detta kan eventuella personalkostnader uppstå på grund av övergången till den nya skolorganisationen. Björkeby skolan och Kvarns skolan räknar med en kostnad på cirka 3 mnkr per skola och Viksjö skolan med cirka 5 mnkr för eventuella personalkostnader på grund av övergången till den nya skolorganisationen.

Nedan diagram visar hur Björkeby skolan påverkas av att de går från en årskurs 6-9:skola till en årskurs 7-9:skola i antal elever åren 2020-2023. Liknande gäller även för Kvarn- och Viksjö skolan.

Ombyggnationen av Fjällens skolan och Källtorps skolan för anpassning till den nya skolorganisationen kostar 10 mnkr för Fjällens skolan och 7,5 mnkr för Källtorps skolan, vilka är investeringsmedel som kommer att äskas i budgetarbetet.

Totalt sett är antagandet att en förändring av skolorganisationen kommer att kosta ca 11 mnkr i eventuella personalkostnader på grund av övergången till den nya skolor-

ganisationen. Det kommer förmodligen att tillkomma både kostnader och möjliga besparingar som i dagsläget är svåra att förutspå. Kostnaderna kan komma att öka men även att sjunka beroende på hur det faktiska elevantalet per årskull förändras. Alla kostnader bygger på 2016 års prognos.

Investeringarna kommer att uppgå till cirka 17,5 mnkr för att anpassa Fjällen- och Källtorpskolan efter den nya skolorganisationen.

9. SLUTSATSER OCH FÖRSLAG

Att förändra skolorganisationen i Järfälla kommun år 2021 medför att en del åtgärder kommer behöva genomföras. Kostnaden för investeringar uppskattas till 17,5mnkr medan eventuella personalkostnader relaterade till övergången till den nya skolorganisationen förväntas hamna på cirka 11 mnkr. Detta är uppskattade siffror utifrån de uppgifter som finns i dagsläget.

För att förändra skolorganisation till hösten år 2021 behöver enligt detta förslag som mest elever motsvarande 14 klasser att flyttas till en annan skola för att förändringen ska kunna genomföras på ett ekonomiskt och kapacitetsmässigt effektivt sätt men även för att skapa trygghet för barnen i deras nya skolor. Detta förslag grundar sig på år 2016 års prognos vilken kan komma att ändras exempelvis utifrån om konjunkturläget eller om det byggs fler eller färre bostäder än planerat. 2017 års prognos som inte är genomarbetad visar på en lägre prognos framåt gentemot 2016 års prognos som ligger till grund för detta förslag. Prognoserna har tidigare både visat på en ökad men även en minskad prognos mellan åren.

Ett förslag är att under hösten 2019 uppdatera denna genomförandeplan utifrån de faktiska siffrorna som finns år 2019 och även utifrån 2019 års prognos. Detta för att uppnå en mer säker planering.

Skolvalet som idag genomförs till förskoleklass och årskurs 6 behöver ses över generellt men även specifikt för Kallhäll/Stäket där Källtorpskolan kommer att bli en årskurs 4-9:skola och hur de ska få elever till årskurs 4.

Personalförsörjningen behöver ses över när det gäller lärare som under en period eventuellt blir för många på en skola på grund av övergången till den nya skolorganisationen eller som känner oro inför den kommande förändringen av skolorganisationen. Hur ska barn- och ungdomsförvaltningen hantera en detta behöver ses över.

BILAGOR

Excel fil: 170502 BS Utfasning-infasning förändring

Excel fil: Kostnadsuppskattning Fjällensskolan

Excel fil: Kostnadsuppskattning Källtorpskolan